

Jaciment arqueològic Castell i Priorat de Sant Genís de Rocafort

Martorell

Ubicació

Comarca: Baix Llobregat
Lloc/Adreça: Serra de l'Ataix

Coordenades:

Latitud: 41.46535
Longitud: 1.92343
UTM Est (X): 410098
UTM Nord (Y): 4590977

Classificació

Número de fitxa 08114 - 231
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Jaciment arqueològic
Estil / època: Medieval Modern
Segle XI-XVIII
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: Manca un tram de la capçalera i tota la coberta i el perímetre emmurallat presenta moltes discontinuïtats.
Protecció Legal
Tipus de protecció: BCIN
Europea – Atributs inspire: National Monument Record – Defensa
Observacions protecció: BCIN.1023-MH / RI- 51-5224 / Decret /22/04/1949
Data aprovació: dv., 22/04/1949 - 12:00
Número inventari CCAA 20716
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil

Ús actual:	Sense ús
Titularitat	Privada
Titular:	08113A009000260000TH
Fitxes associades:	
Castell de Rocafort	
Priorat de Sant Genís de Rocafort	
Autoria de la fitxa	Dídac Pàmies Gual. SPAL
Data de registre de la fitxa:	dv., 20/03/2015 - 01:00

Descripció

Restes de la muralla del priorat, que envolta un recinte pseudocircular de prop de 2500 m2, del qual s'identifica una torre circular a l'angle sud-est del recinte, i de l'església de 105 m2. L'any 2010, amb motiu de la redacció del Pla director del Conjunt monumental de Sant Genís de Rocafort, es va realitzar una neteja del conjunt i alguna petita intervenció en els estrats superficial per conèixer el coronament d'algunes estructures. Aquests treballs van ser dirigits per l'arqueòloga Ainhoa Pancorbo Picó.

Observacions:

La fitxa s'ha omplert amb les dades de la fitxa B 01 BCIN-01.BARP del Catàleg de Béns Arquitectònics, Històrics i Ambientals de Martorell, redactat pel Servei del Patrimoni Arquitectònic Local de la Diputació de Barcelona. (segueix de història: L'any 1713, durant la Guerra de Successió, sembla que es va fer volar el recinte fortificat de Sant Genís, respectant només l'església. De 1778 data la darrera visita pastoral a Sant Genís que aleshores era sufragània de la parroquia de Santa Maria de Martorell. L'any 1928 la capçalera va ser volada per tal d'aprofitar la pedra per a la construcció d'una casa en Martorell. Finalment, l'any 1967 la propietat del monument fou cedida per Pau Sendrós a l'Ajuntament de Martorell.)

Història

L'església romànica de Sant Genís de Rocafort va ser la seu d'un priorat benedictí fundat l'any 1042 pels senyors de Castellví de Rosanes, Guillem II Bonfill i la seva esposa Sicarda. Tot i el buit documental referent tant al priorat com als Castellví en el decurs de la segona meitat del segle XI, es coneixen un parell de donacions al monestir, la primera del 1084 i la segona del 1092. Guillem Ramon I, hereu i nebot del fundador, l'any 1110 fa testament a Sant Genís abans de marxar cap a Terra Santa i li llega 100 mancosos i 100 més per a obres a l'església i, a més, l'alou de Voltrera. Guillem Ramon I va morir l'any 1126, i el llegat no és va fer efectiu fins llavors. El 30 d'abril de l'any 1123 Udaldar de Rosanes, feudatari dels Castellví, jurava testament a l'altar de Sant Joan de l'església de Sant Genís, davant de tres monjos, dos dels quals, probablement, del mateix cenobi benedictí. La següent notícia data de 1157 i fa referència al castell i a l'església de Sant Genís amb motiu d'una queixa que el senyor de Castellví, Guillem Ramon II, va elevar contra el seu feudatari, Berenguer de Castellví. L'acusava d'haver conquerit el monestir, on res no hi tenia perquè era una dominicatura del senyor; d'haver infringit la Treva de Déu, traient-ne un monjo i duent-lo, nu i captiu, a la roca, on li prengué tot el que tenia, i el fuetjà i vilipendià. El testament de Guillem Ramon III de Castellví, de 1176, redactat dos anys abans de la seva mort, permet confirmar l'ús del temple com a panteó familiar, deixant-li terres i masos. Tot i que no se'n té constància és possible que també els seus fills, Guillem Arbert (mort el 1205) i Guilleuma, que el va succeir (1205-1226), s'hi fessin enterrar. Amb Guilleuma, a més d'extingir-se el llinatge familiar, es deurién acabar també els enterraments al panteó

familiar. El primer descendent seu i de Guillem Ramon de Montcada, mort en la conquesta de Mallorca, va ser enterrat a Santes Creus. Els seus successors, els Foix, no van mostrar mai especial interès en la possessió de Sant Genís. No sabem com ni quan el priorat va ser annexat a Sant Miquel de Cruïlles, però se'n té constància des de 1288, quan Ferrer, prior de Cruïlles, dóna a Ramon de la canònica el priorat de Sant Genís de Rocafort. L'any 1311 passa a mans de Bernat de Bruguera, de nou per ordre del prior de Cruïlles. L'any 1317 el prior va voler desfer-se de la tutela de Cruïlles, però no ho va aconseguir. Dinou anys més tard, el següent prior va ser assassinat. Segons diversos autors, s'iniciava el període de decadència del priorat. El monestir va resultar molt afectat pel terratrèmol de 1448, que va causar la caiguda de la volta de l'església, i també de la de Santa Margarida, i de la casa dels monjos que es trobava al costat de migdia. D'aquests danys no se'n va refer. El priorat va ser secularitzat l'any 1534, quan el mercader barceloní Joan Bolet i el prior Comajuncosa se'n van repartir la responsabilitat econòmica i els serveis religiosos, conveni que va ser autoritzat pel papa Climent VII. Joan Bolet va fer restaurar totes dues esglésies, reparar la casa rectoral i arreglar el camí que pujava cap a Sant Genís. En una visita de l'any 1535 el prior de Cruïlles, Jaume Mai, diu que l'església de Sant Genís no té portes, que les parets són de pedra i la volta és ensorrada en tota la nau.

Bibliografia

PÉREZ FARRIOLS, J., ET ALII. Catàleg de béns arquitectònics, històrics i ambientals i disposicions de protecció per al POUM de Martorell. Ajuntament de Martorell i Servei de Patrimoni Arquitectònic Local de la Diputació de Barcelona. 2014.

